

En undersökning av Putnams externalism

*-Analys av Putnams "The meaning of 'meaning'"
utifrån John Perrys referens-reflexiva synsätt*

Av Andreas Chatzopoulos, 2004

D-uppsats vid
Filosofiska Institutionen,
Göteborgs Universitet

Handledare: Dag Westerståhl

Innehållsförteckning

Inledning _____ s.03

1) Hilary Putnams "The meaning of 'meaning'"

1.1) Bakgrund _____ s.03

1.2) Tvillingjorden _____ s.05

1.3) Psykologiska tillstånd _____ s.06

1.4) Förmedling av mening _____ s.08

1.5) Indexikala komponenter _____ s.10

1.6) Putnams slutsatser _____ s.12

2) John Perrys teori om indexikaler

2.1) Bakgrund _____ s.13

2.2) Terminologi _____ s.13

2.3) Publikt innehåll _____ s.14

2.4) Kontext _____ s.15

2.5) Indexikalt innehåll _____ s.15

2.6) Olika sorters innehåll _____ s.16

3) Analys av "The meaning of 'meaning'" utifrån Perrys synsätt

3.1) Putnams indexikala komponenter

analyserade med Perrys teori _____ s.17

3.2) Tolkning av denna analys _____ s.19

3.3) Jämförelser med andra synsätt _____ s.21

Sammanfattning och slutsats _____ s.27

Källor _____ s.28

Inledning

Internalism och externalism handlar om *innehållet* (content) hos våra tankar. Bestäms dessa av subjektets inre egenskaper (som internalismen hävdar) eller av omgivningen (som är externalismens ståndpunkt)? Bägge lägren medger vanligtvis att tankarna refererar till objekt i världen, och att de påverkas av omgivningen. Den traditionella uppfattningen är internalistisk och härstammar i mångt och mycket från Descartes. Hilary Putnams text "The meaning of 'meaning'" brukar ses som startpunkt för debatten mellan externalism och internalism. Han argumenterar här för att två internt identiska subjekt kan ha olika tankar om de vistas i olika miljöer. Detta gör han med det klassiska sk. "tvillingjordsexemplet" (för vilket jag kommer att redogöra längre fram). Som verktyg för att analysera Putnams tankegångar kommer jag att använda mig av John Perrys teorier som han utarbetar i sin bok *Reference and Reflexivity*. I denna behandlar han analysen av indexikaler, demonstrativer och egennamn och försöker sammanjämka två traditionella sätt att se på dessa fenomen: deskriptivism och referentialism. På så vis utvecklar Perry en, som han kallar det, "reflexive-referential" teori. Putnam använder sig av en del argument som är kopplade till analysen av indexikaler, och min strategi är att angripa dessa med Perrys teorier för att se var det leder mig. Detta är syftet med denna uppsats; att analysera Putnam med Perrys teorier för att se vad detta har för effekt på Putnams externalism. Innan jag tar mig an detta kommer jag först att redogöra för Putnams "The meaning of 'meaning'", för att sedan referera de delar i Perrys *Reference and Reflexivity* som behandlar indexikala uttryck.

1) Hilary Putnams "The meaning of 'meaning'"

1.1) Bakgrund

I sin text "The meaning of 'meaning'" utvecklar Putnam en externalistisk uppfattning som går ut på att ordens *mening* (meaning) befinner sig utanför talaren. Han inleder denna text med en undersökning av vad en identifiering av 'mening' med 'extension' skulle innebära. En traditionell definition av 'extension' är:

The extension of a term [...] is simply the set of things the term is true of.¹

Vilket betyder att exempelvis ordet "kanin" (i dess vanligaste betydelse) är sant för alla, och bara för, kaniner. Det vill säga, extensionen för "kanin" är exakt lika med mängden av kaniner.

Detta försök att definiera ett meningsbegrepp i termer av extension medför dock en del problem. Ett av de viktigaste är det så kallade *koextensions-problemet* (the problem of co-extension). Paradexemplet för en illustration av detta problem utgörs av det faktum att begreppen "varelse med hjärta" och "varelse med njure" har samma extension samtidigt som meningen skiljer sig åt. Detta visar att 'mening' inte kan identifieras med 'extension'. Meningen hos en term måste då vara någonting annat, och Putnam kallar detta "någonting annat" för termens *intension*. De två ovanstående termerna representerar uppenbarligen olika begrepp, och har då olika intension. Kontentan blir således att mening är lika med intension.

Detta är, enligt Putnam, standarduppfattningen av begreppen 'intension' och 'extension'. Hans åsikt är nu att detta är otillräckligt. Denna standardisering är tvetydig i det att den hävdar att 'mening' under vissa förhållanden betyder 'extension' och under andra förhållanden betyder 'intension'. Men medan 'extension' har mycket exakt definition som bygger på ett logiskt sanningsbegrepp, så är 'intension' ett mycket vagt begrepp som hänvisar till odefinierade mentala storheter som exempelvis 'begrepp'. Uppfattningen att mening utgörs av mentala entiteter har tillbakavisats av många filosofer, däribland Frege, med det argumentet att meningen hos ett ord är en *publik egenskap* (public property). Frege förlitade sig istället på abstrakta entiteter. Putnams poäng är att även detta Fregeanska synsätt innebär att meningen på sätt och vis blir beroende av mentala entiteter då *förståelsen* av dessa abstrakta entiteter är en psykologisk process. Att förstå en term blir då även hos Frege en fråga om att befinna sig i ett visst *psykologiskt tillstånd* (psychological state). Putnams nya bidrag i denna diskussion grundar sig i insikten att medan det varit allmänt känt att en term kan ha samma extension och olika intensioner, så verkar det inte vara någon som har tänkt på motsatsen; att en term kan ha *olika extensioner och samma intension*.

¹ Putnam, "The meaning of 'meaning'" i David Chalmers (Utg.) *philosophy of mind*, s.581

1.2) Tvillingjorden

Putnams klassiska tankeexperiment, konstruerat för att illustrera ovanstående tankegång, är tvillingjordsexemplet. Detta går i korthet ut på att han ber läsaren tänka sig en tvillingplanet till Jorden som han kallar för Tvillingjorden. Denna planet är i alla avseenden en kopia av Jorden, exempelvis så har alla invånarna på Jorden en motsvarighet (dubbelgångare) på Tvillingjorden. Denna planet skiljer sig dock på en mycket viktig punkt från Jorden: dess motsvarighet till vatten utgörs inte av H_2O , utan av någon okänd substans vars kemiska formel Putnam kallar XYZ. Detta tvillingjordsvatten har exakt samma makroegenskaper som jordiskt vatten, dvs. det ser likadant ut, känns likadant, släcker törsten lika bra etc. Det är endast på mikroplanet det skiljer sig åt. Om man nu antar att en expedition från Jorden skulle besöka Tvillingjorden så skulle de först anta att ordet "vatten" där har samma mening som det har hos oss. Detta antagande skulle dock falsifieras om man upptäckte den annorlunda mikrostrukturen. Man kan då tänka sig att dom skulle rapportera någonting i stil med: "På Tvillingjorden betyder 'vatten' XYZ", och om tvillingjordsinvånarna besökte Jorden så skulle de rapportera ungefär: "På Jorden betyder 'vatten' H_2O ". Här föreligger inga problem med ordet "vatten"; ordet har helt enkelt två olika betydelser som kan behandlas som två olika ord. Svårigheterna uppstår, menar han, om vi vrider tillbaka klockan till, låt säga, år 1750. Vid denna tidpunkt antas ingen, varken på Jorden eller Tvillingjorden, ha någon kännedom om mikrostrukturen hos vatten. Han ber nu läsaren föreställa sig Oscar₁; en typisk jordbo med normalt språkkunnande, och hans dubbelgångare på Tvillingjorden; Oscar₂ (med motsvarande förmågor). Deras trosföreställningar om vatten antas vara desamma, då ingen av dem känner till den kemiska sammansättningen. Men (och detta är Putnams poäng): extensionen av ordet "vatten" är ju *fortfarande* helt annorlunda på Jorden än vad den är på Tvillingjorden, *oavsett* om invånarna känner till detta faktum eller ej. På Jorden utgörs extensionen av "mängden av alla H_2O -molekyler", och på Tvillingjorden utgörs den av "mängden av alla XYZ-molekyler". Av detta resonemang tycks följa att Oscar 1 och 2 förstår termen "vatten" annorlunda *trots att de befinner sig i samma psykologiska tillstånd*. Det verkar alltså som att

extensionen av termen "vatten" *inte* är en funktion av det psykologiska tillstånd som användaren är i.²

Varför skall vi då acceptera att termen "vatten" har samma extension 1750 som den har idag? Putnams svar är detta: antag att jag pekar på ett glas med vatten och säger: "den här vätskan kallas vatten". Denna ostensiva definition involverar det empiriska antagandet att vätskan jag pekar ut har en viss *likhetsrelation* (sameness relation) till det ämne som jag (och andra talare i min lingvistiska gemenskap) upprepade gånger har kallat för "vatten". Om detta antagande är falskt, om jag (utan att veta om det) pekar ut ett glas med, exempelvis, gin istället för ett glas med vatten, så bör inte min ostensiva definition bli accepterad. Denna vilar alltså på ett antagande som, om det är falskt, omöjliggör definitionen. Poängen är att likhetsrelationen är en teoretisk relation; för att få reda på dess sanningshalt så måste man utföra en rad tester, och även om ett definitivt svar erhållits så betyder det inte att slutsatsen ej kan vara falsk. Framtida vetenskapliga framsteg kan mycket väl komma att avslöja definitionen såsom felaktig. Av detta följer att även om en talare år 1750 skulle ha kallat XYZ för "vatten" medan hans efterföljare i vår tid inte skulle göra det, så betyder inte det att meningen hos "vatten" skulle ha förändrats under tiden. Min förfader skulle, precis som jag, kunna peka ut vätskan i en sjö som exempel på vatten. Vad som har förändrats är att han skulle ha misstagit sig om han hävdade att XYZ hade en likhetsrelation till vattnet i sjön, medan jag inte skulle ha begått samma misstag.³

1.3) Psykologiska tillstånd

Putnam gör en distinktion mellan psykologiska tillstånd som är '*narrow*' och psykologiska tillstånd som är '*wide*'. Han menar att traditionella filosofer har anslutit sig till, vad han kallar, *metodologisk solipsism*, vilket utgörs av antagandet att inget psykologiskt tillstånd förutsätter existensen av någonting annat än subjektet självt. Dessa psykologiska tillstånd anser Putnam vara '*narrow*'. (Han argumenterar för att det även finns psykologiska tillstånd som måste anses vara '*wide*'; exempelvis sådana psykologiska tillstånd som man befinner sig i när man är avundsjuk. Detta eftersom det i dessa fall måste finnas någonting att vara avundsjuk *på*. Relationen är

² Ibid. ss.584-5

³ Ibid. ss.585-6

tvåställig, och förutsätter därför att det existerar någonting annat än subjektet självt.⁴⁾ När han talar om psykologiska tillstånd i sina argument så syftar han på de som är 'narrow'.⁵

Putnam menar att resonemanget som jag refererat i (1.2) inte kan förklaras av traditionella meningsteorier. Dessa har allmänt vilat på två antaganden, vilka han beskriver som:

- I. That knowing the meaning of a term is just a matter of being in a certain psychological state (in the sense of "psychological state," in which states of memory and psychological dispositions are "psychological states"; no one thought that knowing the meaning of a word was a continuous state of consciousness, of course).
- II. That the meaning of a term (in the sense of "intension") determines its extension (in the sense that sameness of intension entails sameness of extension).⁶

Putnams tankegång är nu följande: att känna till meningen hos en term, A, är inte bara en fråga om att förstå intensionen hos A (vad den än månne vara), man måste också ha kännedom om att det man förstått är just intensionen hos A. Ett exempel som Putnam anför för att visa detta: om man föreställer sig någon som förstått intensionen hos ordet "wheel", så innebär detta att han även har förstått intensionen hos den tyska synonymen "Rad". Men om han inte känner till att den förstådda intensionen även är intensionen hos "Rad" så kan han inte sägas ha kännedom om meningen hos "Rad". Detta visar att det inte kan finnas två termer, A och B, sådana att kännedom om meningen hos A är lika med kännedom om meningen hos B. Alltså måste en del av meningskännedomen alltid utgöras av kännedom om vilken term man just förstått intensionen hos.⁷ Med detta i åtanke säger han:

If *A* and *B* are different terms, then *knowing the meaning* of *A* is a different state from *knowing the meaning* of *B* whether the meanings of *A* and *B* be themselves the same

⁴ Hans argumentation på denna punkt är inte övertygande. Han medger att det *skulle kunna vara så* att den andra komponenten i en tvåställig relation *också* utgörs av någonting mentalt. Att man, när man är avundsjuk, har något "inre begrepp" som man är avundsjuk på (han uttrycker det som att man då "är avundsjuk på sina egna hallucinationer"). Om det är så, menar han, så skulle det vara möjligt att utarbeta psykologiska lagar som beskriver denna process. Hans argument mot denna uppfattning utgörs endast av att psykologin hittills inte kunnat uppvisa sådana lagar.

⁵ Ibid. s.583

⁶ Ibid. s.582

⁷ Ibid. ss.582-4

or different. But by the same argument, if I_1 and I_2 are different *intensions* and A is a term, then *knowing that I_1 is the meaning of A* is a different psychological state from *knowing that I_2 is the meaning of A* . Thus, there cannot be two different logically possible worlds L_1 and L_2 such that, say, Oscar is in the *same* psychological state (in the narrow sense) in L_1 and in L_2 (in all respects), but in L_1 Oscar understands A as having the meaning I_1 and in L_2 Oscar understands A as having the meaning I_2 . (For, if there were, then in L_1 Oscar would be in the psychological state *knowing that I_1 is the meaning of A* and in L_2 Oscar would be in the psychological state *knowing that I_2 is the meaning of A* , and these are different and even -assuming that A has just *one* meaning for Oscar in each world -incompatible psychological states in the narrow sense.)

In short, if S is the sort of psychological state we have been discussing -a psychological state of the form *knowing that I is the meaning of A* , where I is an "intension" and A is a term -then the *same* necessary and sufficient condition for falling into the extension of A "works" in *every* logically possible world in which the speaker is in the psychological state S . For the state S *determines the extension I* , and by assumption (II) the intension amounts to a necessary and sufficient condition for membership in the *extension*.⁸

Putnams slutsats blir här alltså att det psykologiska tillståndet bestämmer intensionen och, via antagande (II), även extensionen. Sålunda bestämmer det psykologiska tillståndet extensionen i lika hög grad som meningen (intensionen) gör det. Det är detta som är hans poäng: att denna slutsats inte håller, och han har konstruerat tvillingjordsexemplet för att visa just detta. Om Oscar₁ och Oscar₂ befinner sig i samma psykologiska tillstånd så måste ju extensionen som detta tillstånd bestämmer vara densamma. Men extensionen är ju annorlunda i de två fallen; det hade den ju inte varit ifall den berodde på det psykologiska tillståndet.

1.4) Förmedling av mening

Putnam analyserar även mekanismerna bakom kommunikation av termers mening. Han menar att man, om man vill förmedla meningen hos ordet "vatten" till en okunnig åhörare, använder sig av vad han kallar en *stereotyp*; en standardiserad beskrivning av de egenskaper som är "typiska" eller "normala" för vatten. Genom detta förfarande erhåller man kriterier för medlemskap i extensionen. Han illustrerar denna idé om stereotyper med ett exempel: anta att jag pekar på ett glas med vätska och säger:

⁸ Ibid. ss.583-4

"det här är vatten" (för att lära någon meningen hos ordet "vatten" i enlighet med de empiriska antaganden som beskrivits tidigare). Han tänker sig nu att W_1 och W_2 är två möjliga världar i vilka jag och glaset existerar (med användande av Kripkeanska rigida designatorer). Han antar vidare att i W_1 så är glaset fyllt med H_2O , och i W_2 så innehåller det XYZ, samt att H_2O är det som vanligtvis kallas för "vatten" i W_1 , och XYZ är det som vanligtvis kallas för "vatten" i W_2 (som i tvillingjordsexemplet). Man kan då, menar Putnam, ha olika teorier rörande meningen hos ordet "vatten":

1) Att ordet "vatten" har en konstant relativ mening. Alltså: "vatten" har samma mening i W_1 och W_2 , det är bara det att i W_1 så består vatten av H_2O medan det i W_2 består av XYZ.

2) Att vatten består av H_2O i alla världar (det som kallas för "vatten" i W_2 är inte vatten). Vatten har alltså inte samma mening i W_1 och W_2 .

Han anser att (2) är korrekt. Han menar att när man säger: "denna vätska är vatten" så menar man att "vatten" är det som har en särskild likhetsrelation till det som refereras till med orden "denna vätska" i den aktuella världen. Rent tekniskt uttrycker han det på följande vis:

(1') (For every world W)(For every x in W)
(x is water $\equiv x$ bears same_L to the entity referred to as "this" in W)

(2') (For every world W)(For every x in W)
(x is water $\equiv x$ bears same_L to the entity referred to as "this" in the actual world W_1)⁹

I Kripkes termer är en designator rigid om den refererar till samma individ i varje möjlig värld i vilken designatorn designerar. Putnam anser att om rigiditetsbegreppet utökas till att även omfatta substansnamn, så kan hans teori beskrivas genom att säga att termen "vatten" är rigid. Han menar att denna rigiditet följer från det faktum att man, när man utför den ostensiva definitionen "denna vätska är vatten", menar (2') och inte (1'). Termen "denna" bör alltså ses som rigid. Om en vätska i W_1 har samma (relevanta) fysiska egenskaper som en vätska i W_2 , så har den förstnämnda

⁹ Ibid. s.589

en likhetsrelation till den sistnämnda. Han kan då summera sin teori på följande vis: en entitet x , i en godtycklig möjlig värld, är vatten om och endast om den har en likhetsrelation till det vi kallar för "vatten" i den *verkliga* (actual) världen. Antag nu att jag ännu inte upptäckt vilka relevanta fysiska egenskaper som vatten har i den verkliga världen (dvs. jag vet inte att vatten består av H_2O); jag kan trots detta ha fungerande metoder för att känna igen vatten utan att ha kunskap om dess mikrostruktur. Om jag nu går med på att en vätska med vattnets makroegenskaper men med en annan mikrostruktur, inte egentligen är vatten, så kan dock inte min identifieringsmetod ses som en *analytisk specificering* (analytical specification) av vad som skall anses vara vatten. Denna operationella definition skall snarare likställas med den ostensiva; den är ett sätt att peka ut en standard. Den pekar ut det i den verkliga världen som är så beskaffat att, för att x i någon värld skall räknas som vatten så måste det ha en likhetsrelation till de normala medlemmarna av den klass lokala entiteter (entiteter i den verkliga världen) som satisfierar den operationella definitionen. På så vis blir inte vattnet på Tvillingjorden "riktigt" vatten (trots att det satisfierar den operationella definitionen) eftersom det inte har en likhetsrelation till de lokala entiteterna. Samt att lokala entiteter som satisfierar den operationella definitionen men har en annorlunda mikrostruktur än vatten inte heller räknas eftersom de inte har en likhetsrelation till de "normala" exemplen på "lokalt vatten".¹⁰

1.5) Indexikala komponenter

Åter till tvillingjordsexemplet: antag att jag nu upptäcker mikrostrukturen hos vatten, att det består av H_2O . Då kan jag säga att det jag tidigare misstog för vatten inte *egentligen* är vatten. På samma sätt förhåller det sig med andra världar innehållandes entiteter med den kemiska sammansättningen XYZ som passerar den operationella definitionen. Man måste nu säga att dessa entiteter inte är vatten utan XYZ. Putnam menar nu att man när man talar om dessa världar så beskriver man inte en möjlig värld där "vatten är XYZ" utan en möjlig värld där sjöarna består av XYZ, människorna dricker XYZ osv. I själva verket är det så, menar han, att när vi väl har upptäckt att vatten är H_2O (i den verkliga världen) så *går* det inte att tänka sig en möjlig värld där vatten inte är H_2O .

¹⁰ Ibid. ss.588-90

Putnam talar även om indexikala uttryck. Ord som "jag", "du", "nu", "det här" osv. är indexikala eller token-reflexiva¹¹ i det att deras extension varierar från kontext till kontext eller från token till token. Som en parallell till analysen av naturliga-sorter-ord (som exempelvis "vatten") så påpekar han att ingen har föreslagit en analys av dessa ord där intensionen bestämmer extensionen. Ett till tvillingjordsexempel: om jag har en dubbelgångare där så tänker han: "jag har huvudvärk" när jag tänker: "jag har huvudvärk". Men extensionen av "jag" i mitt yttrande är jag, och extensionen av min dubbelgångares yttrande av "jag" består av honom. Alltså har samma ord ("jag") två olika extensioner i två olika kontexter. Men min dubbelgångares begrepp av ordet måste ju vara detsamma som mitt; vi befinner oss ju i samma psykologiska tillstånd (eftersom han är min dubbelgångare). Putnams poäng är här att detta exempel är analogt med vattenexemplet. Det verkar vara så att de indexikala strukturerna förekommer på fler ställen än hos de uppenbart indexikala orden, menar han. Naturliga-sorter-ord tycks ha en indexikal komponent: "vatten" är den entitet som bär en särskild likhetsrelation till vattnet *här omkring* (där detta yttras). Han skriver:

Water at another time or in another place or even in another possible world has to bear the relation *same_L* to our "water" *in order to be water*. Thus the theory that (1) words have "intensions", which are something like concepts associated with the words by speakers; and that (2) intension determines extension -cannot be true of natural-kind words like "water" for the same reason that the theory cannot be true of obviously indexical words like "I".¹²

Han menar att det nu finns två möjligheter: antingen säger man att "vatten" på tvillingjordsdialekten har samma mening som "vatten" på vår dialekt och en annan extension (vilket är vad vi normalt anser om det indexikala "jag"), eller att olikhet i extension ipso facto är en skillnad i mening för ord som "vatten". I det första fallet tvingas vi överge doktrinen att mening (intension) bestämmer extension, medan vi i det andra fallet måste överge doktrinen att mening är begrepp (eller mentala entiteter av någon sort).¹³ Självt anser han det andra alternativet vara korrekt emedan han anser att det första endast gäller för "rent" indexikala uttryck (som exempelvis "jag"). Han argumenterar för detta med ett till tvillingjordsexempel: låt orden "alm" och "bok"

¹¹ De anses reflexiva eftersom de syftar tillbaka på termen själv ("Jag"="Den person som yttrar detta").

¹² Ibid. ss.590-1

¹³ Ibid. s.591

ha omkastad betydelse på Tvillingjorden. Då skulle min dubbelgångares stereotyp av en bok vara identisk med min stereotyp av en alm. Men han menar ju "bok" när han säger "alm", och jag menar "alm" när jag säger "alm". Alltså har inte "alm" samma mening på Jorden och Tvillingjorden. Vi får alltså olikhet i extension och olikhet i mening, vilket visar att alternativ två är korrekt, menar han. Då tvingas vi överge uppfattningen att mening utgörs av begrepp.

1.6) Putnams slutsatser

Putnam kommer alltså fram till att olika extensioner innebär skillnad i mening. Detta stämmer ju väl överens med hans tidigare argumentering; de olika extensionerna av "vatten" på Jorden och Tvillingjorden innebär skillnad i mening hos orden, trots att det psykologiska tillståndet är detsamma. Meningen finns alltså inte "i huvudet". Hur skall då mening förstås? Putnam föreslår en form för beskrivning av mening; en slags *meningsvektor* där flera element ingår. Meningsvektorn för "vatten" (den jordiska versionen) skulle då se ut som:

<i>Syntaktisk markör:</i>	masssubstantiv; konkret
<i>Semantisk markör:</i>	naturlig sort; vätska
<i>Stereotyp:</i>	färglös; genomskinlig; smaklös; törstsläckande etc.
<i>Extension:</i>	H ₂ O

Det är alltså *hela denna vektor sammantagen* som Putnam föreslår som definition på meningen hos "vatten". Den skulle se likadan ut på Tvillingjorden, med det undantaget att H₂O där skulle vara ersatt med XYZ.¹⁴ Nu kan man, med Putnams modifierade meningsdefinition, behålla antagande (II); meningen bestämmer extensionen. Därmed förkastas (I); meningen finns inte "i huvudet".

¹⁴ Inkludering av extension i meningsvektorn betyder inte att alla talare behöver känna till denna extension. Det betyder bara att extensionen av "vatten" (som de använder termen) är H₂O.

2) John Perrys teori om indexikaler

2.1) Bakgrund

I sin bok *Reference and Reflexivity* analyserar Perry innehåll hos yttranden. Boken är huvudsakligen en analys av hur namn, demonstrativer och indexikala uttryck fungerar i språket, och ett utvecklande av en meningsteori utifrån denna analys. (Jag kommer dock endast att intressera mig för analysen av demonstrativer och indexikala uttryck eftersom namnuttryckens funktion inte har någon större betydelse för denna uppsats.) Han inleder sin bok med en skiss av de traditionella ståndpunkterna i dessa frågor, och hävdar att filosofer som debatterat om meningen hos namn och indexikaler allmänt sett kan delas in i två läger: referentialister och deskriptivister. Referentialisterna anser att termer refererar till de objekt som de representerar, och deskriptivisterna anser att de utgör bestämda beskrivningar av dessa. Perry vill sammanjämka dessa två synsätt då han anser att bägge har poänger värda att beakta. Referentialisterna finner oftast stöd för sina teorier i intuitionen; det känns helt enkelt riktigt att säga att termer refererar, och detta synsätt erbjuder de enklaste teorierna (och, underförstått, de mest sannolika). Deskriptivisternas främsta invändningar bygger på analyser av *koreferens* (co-reference) och *noreferens* (no-reference). Koreferens handlar om när man med olika uttryck refererar till samma objekt utan att veta om det (som i Freges klassiska exempel med morgonstjärnan och aftonstjärnan, som ju refererar till samma objekt). Hur förklarar man i dylika fall den skillnad i mening som faktiskt finns, åtminstone på ett kognitivt plan? Noreferens, vidare, handlar om hanteringen av referens hos fiktiva uttryck (exempelvis "enhörningar"). Om dessa saknar referens borde de antingen ha samma mening (genom referens till den tomma mängden) eller vara rent nonsens. Ingen av dessa förklaringar förefaller plausibel.

2.2) Terminologi

Ett *uttalande* (statement) har ett *innehåll* (content) som består av en proposition som inkluderar de villkor under vilka satsen är sann. Detta uttalande skall uppfattas som ett partikulärt *yttrande* (utterance), talat eller skrivet. 'Innehåll' är en egenskap hos yttranden, och skall inte förväxlas med 'mening' som är en egenskap hos typer av *uttryck* (expressions).

Perrys 'mening' beskriver de *språkregler* som tilldelar innehåll till yttrandena. Innehållet hos yttranden är en återspeglning av de bidrag som görs till sanningsvillkoren för dem. Denna distinktion mellan mening och innehåll är tydligen relativt ny; Perry hävdar att filosofer traditionellt tenderar att använda dessa begrepp synonymt.¹⁵ Ett illustrerande exempel på Perrys användning:

Yttrande 1: "Jag är en datalog", yttrat av en datalog.

Yttrande 2: "Jag är en datalog", yttrat av en person som inte är datalog.

Båda yttrandena ovan har samma mening, det vill säga de följer samma språkliga regler. Genom detta regelföljande nås olika sanningsvillkor för dem, vilket resulterar i olika sanningsvärden (det ena yttrandet blir sant medan det andra blir falskt). Dessa olika sanningsvillkor ligger till grund för synsättet att de två yttrandena har olika innehåll. En väsentlig poäng med Perrys teorier är dock att han gör skillnad mellan olika *typer* av innehåll (vilka jag kommer att redogöra för längre fram).

2.3) Publikt innehåll

Perry talar om *publikt innehåll* (official content) som en benämning på vår common-sense-uppfattning av innehållet i ett uttalande. Detta skall förstås som "*det som verkligen sägs*" av uttalandet; den *information* som förmedlas. Han skriver:

The concept of the content of a statement is a fairly robust concept of common sense. Our most basic idea of it is 'what is said' by a person who makes a statement; but I shall argue that this concept needs to be extended. [...] We assume that if the speaker is sincere, semantically competent, and not confused, the content of the belief that motivates him to make a statement is simply the content of the statement itself. [...] The core of our common-sense concept of content - *what is said*, *what is believed* - I will call *official content*.¹⁶

När han talar om att begreppet måste utvidgas så syftar han på just det att man måste erkänna flera olika typer av innehåll. Som synes, så anser han även att

¹⁵ Perry, *Reference and Reflexivity*, ss.17-8

¹⁶ Ibid. s.19

innehållet hos ett yttrande av en ärlig, kompetent, talare är detsamma som innehållet i de trosföreställningar som ligger till grund för yttrandet.

Han erkänner här referentialisternas synsätt; när dom talar om att innehållet refererar till objekt i verkligheten så är det publikt innehåll dom talar om, menar han. Som jag nämnde så erkänner han flera olika typer av innehåll av vilka publikt innehåll blott är *en* typ. De andra typerna av innehåll anser han inte fungera efter referentialistiska principer; här anser han istället deskriptivisternas synsätt vara det korrekta. Hos dessa andra typer har vi att göra med propositioner som inkorporerar sanningsvillkoren associerade med en specifik sats med avseende på dess mening och kontext. Vilka av dessa villkor som är fixa och vilka som är varierande beror på vad som krävs för att en viss sats skall vara sann.

2.4) Kontext

Innehållet hos indexikaler är alltså kontextberoende. De designerar olika objekt beroende på vem som yttrar dem, och i vilket sammanhang. Olika yttranden av samma indexikal designerar olika objekt eftersom vad som designeras inte enbart bestäms av meningen som associeras med indexikalen, utan även av kontextuella fakta om yttrandet. Således kan samma sats användas för att säga olika saker vid olika tillfällen. Detta kontextberoende skall dock inte förväxlas med sådant kontextberoende som spelar roll för vår tolkning av ord som stavas/uttalas likadant. Perry kallar denna typ för *presemantiskt kontextberoende* därför att man i dessa fall bestämmer yttrandets innehåll *efter* det att man har tolkat betydelsen hos det tvetydiga ordet. I fallet med indexikaler däremot, så är kontextberoendet *semantiskt* eftersom man här tolkar kontexten *efter* det att de ingående ordens meningar är kända. (Han talar även om en tredje typ av kontext, nämligen *oartikulerade konstituent*. Dessa är sådana som anses underförstådda i ett yttrande, exempelvis det oartikulerade "här" i satsen "det regnar". Jag kommer dock inte att tala mer om denna typ av kontext, då den inte är viktig för denna uppsats.)

2.5) Indexikalt innehåll

Indexikalt innehåll är reflexivt innehåll eftersom reflexiva sanningsvillkor är inkorporerade i innehållet. Det indexikala innehållet inkluderar termerna associerade genom språkets regler med ett uttryck. Meningen är fixerad; hos indexikaler ger detta

identifieringsvillkor för yttrandet. Om man, som Perry uttrycker det, "laddar" detta indexikala innehåll med kontextuella fakta, så erhåller man referentiellt innehåll. Denna beskrivning av yttranden i termer av sanningsvillkor behöver dock utvecklas, menar han. Man bör se dessa sanningsvillkor som relativa istället för absoluta; istället för att tala om "sanningsvillkoren för ett yttrande" så bör man tala om "sanningsvillkoren för ett yttrande *givet vissa fakta om det*". Detta är egentligen bara en fråga om att behandla sanningsvillkor som vilka villkor som helst; när vi frågar under vilka villkor någonting har en viss egenskap så tar vi vissa fakta för givna. Vad vi egentligen vill veta är vilka ytterligare villkor som måste vara uppfyllda för att objektet i fråga skall erhålla denna egenskap. Detta behöver inte nödvändigtvis vara villkor för det aktuella objektet. Det kan lika väl vara villkor för omvärlden -hur den behöver se ut för att objektet skall erhålla den önskade egenskapen. Perry menar att det är samma sak med yttranden; hur måste världen se ut för att ett visst yttrande skall vara sant?

2.6) Olika sorters innehåll

Som nämndes tidigare, så använder han sig av tre olika sorters innehåll för indexikaler. Dessa korresponderar med tre olika sorters faktum som måste fixeras. Han skriver:

The indexical content or *content_M* of an utterance corresponds to the truth-conditions of the utterance given the facts that fix the language of the utterance, the words involved, their syntax and their *meaning*.

The referential content or *content_C* of an utterance corresponds to the truth-conditions given all of these factors, plus the facts about the *context* of the utterance that are needed to fix the designation of indexicals.

The designational content or *content_D* of an utterance corresponds to the truth-conditions given all of these factors, plus the additional facts that are needed to fix the *designation* of the terms that remain (definite descriptions in particular, but also possessives etc.)¹⁷

¹⁷ Ibid. s.83

Det är detta som är kärnan i Perrys teori, som han kallar "reflexive-referential" eftersom den inkorporerar innehåll av båda sorter. En demonstration av förekomsten av olika sorters innehåll hos yttranden ges av följande exempel som utgörs av två yttranden med *samma publika innehåll* men med olika indexikalt innehåll:

y_1 : "du föddes i Lincoln" -sagt åt Jim
 y_2 : "jag föddes i Lincoln" -sagt av Jim

Dessa två yttranden har samma publika innehåll (i dagligt tal skulle vi säga att deras innebörd är densamma). Dock skiljer sig det *indexikala innehållet* åt:

y_1 : *adressaten för y_1* föddes i Lincoln
 y_2 : *talaren av y_2* föddes i Lincoln

Jag har här följt Perrys konvention att låta fetstil markera termer vars designering är fixerad, medan kursiverad stil indikerar bestämda beskrivningar vars designering varierar beroende på fakta om yttrandet. Här framgår också att det indexikala innehållet är reflexivt; yttrandet självt är en del av det indexikala innehållet.

3) Analys av "The meaning of 'meaning'" utifrån Perrys synsätt

3.1) Putnams indexikala komponenter analyserade med Perrys teori

I Putnams analys av den indexikala strukturen hos naturliga-sorter-ord som "vatten" så jämför han med den indexikala satsen "jag har huvudvärk". I de två yttrandena av denna sats, yttrade av Oscar 1 och 2, på Jorden respektive Tvillingjorden, har det indexikala "jag" två olika extensioner menar han. Vad skulle Perry säga om detta? Låt oss göra en analys av dem:

y_1 : "jag har huvudvärk" -yttrat av Oscar₁

y_2 : "jag har huvudvärk" -yttrat av Oscar₂

	Jorden	Tvillingjorden
content _M	<i>talaren av y_1 har huvudvärk</i>	<i>talaren av y_2 har huvudvärk</i>
content _C	Oscar₁ har huvudvärk	Oscar₂ har huvudvärk
content _D	Oscar₁ har huvudvärk	Oscar₂ har huvudvärk

Vi ser nu att hos content_C och content_D så refererar "jag" till två olika individer, precis som Putnam hävdar ("...the same word, 'I,' has two different extensions in two different idiolects"¹⁸). Låt oss nu analysera Putnams ostensiva vattendefinition ("det här är vatten") på samma sätt. Putnam säger själv att detta kan skrivas om som: "denna vätska har en likhetsrelation till det som kallas vatten häromkring". Denna form verkar likna content_M. Låt oss undersöka det hela närmare:

y_1 : "denna vätska är vatten" -yttrat på Jorden, pekades på ett glas med vätska

y_2 : "denna vätska är vatten" -yttrat på Tvillingjorden, pekades på ett glas med vätska

	Jorden	Tvillingjorden
content _M	<i>vätskan som talaren av y_1 pekar ut har en likhetsrelation till det som kallas "vatten" häromkring</i>	<i>vätskan som talaren av y_2 pekar ut har en likhetsrelation till det som kallas "vatten" häromkring</i>
content _C	vätskan_J har en likhetsrelation till H₂O	vätskan_T har en likhetsrelation till XYZ
content _D	vätskan_J har en likhetsrelation till H₂O	vätskan_T har en likhetsrelation till XYZ

"Vätska_J" respektive "vätska_T" skall här förstås som vätskan som pekas ut på Jorden respektive vätskan som pekas ut på Tvillingjorden. Som vi minns gav Putnam oss två alternativa tolkningar av denna indexikala syn på "vatten". Ordagrant lyder de:

The theory that natural-kind words like "water" are indexicals leaves it open, however, whether to say that "water" in the Twin Earth dialect of English has the same *meaning* as "water" in the Earth dialect and a different extension (which is what we normally say about "I" in different idiolects), thereby giving up the doctrine that

¹⁸ Putnam, "The meaning of 'meaning'" i David Chalmers (Utg.), *philosophy of mind*, s.590

"meaning (intension) determines extension"; or to say, as we have chosen to do, that difference in extension is *ipso facto* a difference in meaning for natural-kind words, thereby giving up the doctrine that meaning are concepts, or, indeed, mental entities of *any* kind.¹⁹

Putnam trodde, som vi såg, på det andra alternativet. Skälet bakom detta var argumentet rörande omkastad mening hos "alm" och "bok" på Tvillingjorden. Låt oss nu analysera även detta argument med Perrys terminologi:

	Jorden	Tvillingjorden
y_1 : "detta träd är en alm"	-yttrat på Jorden, pekades på ett träd	
y_2 : "detta träd är en alm"	-yttrat på Tvillingjorden, pekades på ett träd	
content _M	<i>trädet som talaren av y_1 pekar ut har en likhetsrelation till det som kallas "alm" häromkring</i>	<i>trädet som talaren av y_2 pekar ut har en likhetsrelation till det som kallas "alm" häromkring</i>
content _C	trädet_J har en likhetsrelation till alm_J	trädet_T har en likhetsrelation till bok_J
content _D	trädet_J har en likhetsrelation till alm_J	trädet_T har en likhetsrelation till bok_J

Här representerar "alm_J" en jordisk alm och "bok_J" en jordisk bok, medan "trädet_J" och "trädet_T" skall förstås som "trädet på Jorden" respektive "trädet på Tvillingjorden".

3.2) Tolkning av denna analys

Innan jag tolkar denna analys är det nödvändigt att säga ett par ord om relationen mellan Putnams "meaning" och Perrys "content". Putnam talar ju om *meningen hos ord* medan Perry talar om *innehållet hos yttranden*. Det verkar dock vara en allmän uppfattning att Putnams argument med lätthet kan skrivas om till argument rörande innehåll. Exempelvis skriver Gabriel M. A. Segal i sin bok *A Slim Book about Narrow content* (apropå Putnams tvillingjordsargument):

Thus far we have an externalist conclusion about the meaning of a word. But it is a short step to a similar conclusion about the contents of the twins' psychological states; their belief, desires, and so on. Sentences express psychological states. What the twins

¹⁹ Ibid. s.591

say is what they mean, i.e., the content of the belief they express is just the content of the sentence they utter.²⁰

David Chalmers har en liknande övertygelse:

Putnam restricts his conclusions to language, but it is easily extended to the contents of thought. For example, one can argue that one subject believes that there is water in the ocean, and the other does not (he believes that there is twin water in the environment). If this is right, it seems to follow that the contents of our thoughts depend on external factors.²¹

Jag håller med om dessa slutsatser och kommer hädanefter mestadels att tala om innehåll. I dessa situationer låter jag det vara underförstått att jag har utökat Putnams resonemang så som beskrivits ovan.

Med detta sagt så kan vi börja vår tolkning av föregående avsnitt. Detta avser jag att göra med distinktionen av 'narrow' och 'wide' i åtanke. Standarduppfattningen av dessa termer verkar likna Putnams synsätt som jag refererade i (1.3), nämligen; innehåll som är 'narrow' är *oberoende* av omgivningen (detta motsvarar vad Segal kallar *intrinsikala kognitiva egenskaper hos psykologiska tillstånd*²²), medan innehåll som är 'wide' bestäms av faktorer *utanför* subjektet. Jag kommer att använda mig av innehåll_N och innehåll_W respektive.

Ett sätt att tala om innehåll_N och innehåll_W är att analysera vad subjektet har *tillgång* (access) till. En okontroversiell ståndpunkt vore att hävda att *om* det finns någonting sådant som innehåll_N, så har subjektet alltid tillgång till det (dvs. han känner alltid till innehåll_N). Det verkar vara lika okontroversiellt att hävda att innehåll_W *inte nödvändigtvis* behöver vara någonting som han har tillgång till. Detta är ju en följd av tvillingjordsexemplet; enligt detta bestäms ju innehållet hos våra trosföreställningar om vatten av faktorer i omgivningen, *oavsett* om vi känner till dessa faktorer eller ej. (Denna reflexion, att vi kan hamna i situationer där vi inte känner innehåll_W, har används som argument mot externalismen, och en del filosofer har hävdat att vi i

²⁰ Segal, *A Slim Book about Narrow Content*, s.24

²¹ Chalmers, "Content" i David Chalmers (Utg.), *philosophy of mind*, s.477

²² Segal, *A Slim Book about Narrow Content*, s.24

dessa fall inte känner innehållet hos våra egna tankar. Det är dock inte alldeles självklart att detta argument håller; det finns en omfattande debatt om detta ämne, där bägge sidor har argument värda att beaktas.)

Vad kan vi då dra för slutsatser av våra Perryska analyser i (3.1)? I alla tre exemplen verkar det som att skillnaden mellan $content_M$ och de övriga nivåerna utgörs av det faktum att *talaren har kännedom om $content_M$* . Innehåll på denna nivå utgörs ju alltid av en *bestämd beskrivning* i kombination med *yttrandet självt* (eftersom det är reflexivt), och *yttrandet självt* är ju någonting som talaren tveklöst har tillgång till. Det verkar därför tämligen riskfritt att hävda att talaren *alltid* har tillgång till innehåll av denna form. Detta är inte *nödvändigtvis* fallet med $content_C$ och $content_D$, då dessa nivåer inkluderar faktorer i omgivningen, faktorer som talaren inte alltid känner till (som bla. tvillingjordsexemplet visar). Detta indikerar möjligheten av en identifiering av innehåll_N med $content_M$ och innehåll_W med resten ($content_C$ och $content_D$ sammantagna).²³ Låt oss anta dessa identitetsrelationer som en hypotes.

3.3) Jämförelser med andra synsätt

Segal ger en översikt över olika internalism/externalism-inriktningar som uppstått som reaktion på tvillingjordsargumentet²⁴: Putnams förslag var ju att mening kan delas in i två faktorer: stereotyp och extensionsvillkor, där stereotypen utgörs av den mängd beskrivningar som används för att identifiera extensionen (denna stereotyp var lika hos Oscar 1 och 2). Dessa beskrivningar gav dock inte nödvändiga eller tillräckliga villkor för medlemskap i extensionen. Det finns flera filosofer som vill driva externalismen längre, som inte håller med Putnam om att mening (innehåll) kan delas in i två sådana faktorer. Dessa filosofer förnekar möjligheten att separera extensionsvillkoren från interna faktorer (som Putnams stereotyp), vilket är en extremt externalistisk ståndpunkt. På den andra änden av skalan finner vi vad Segal kallar för "radikal internalism"; ståndpunkten att *allt* innehåll (som är relevant för psykologin) är 'narrow'. Förespråkare för denna ståndpunkt förnekar *antingen*

²³ Det ligger också nära till hands att identifiera innehåll_W med Perrys publika innehåll. Detta kräver en djupare diskussion om vilken av Perrys nivåer (C eller D) detta publika innehåll skall förläggas till. Perry anser själv att det återfinns på den referentiella nivån ($content_C$). (Detta har att göra med ifall man anser att bestämda beskrivningar refererar eller beskriver.) Jag kommer dock inte att gå närmare in på den frågan här, då det viktiga för denna uppsats är distinktionen mellan 'narrow' och 'wide', och då främst förekomsten av innehåll_N.

²⁴ Ibid. ss.27-9

begreppen extension och extensionsvillkor, *eller* hävdar att även extensionsvillkoren är 'narrow' (dvs. extensionsvillkoren bestäms av interna faktorer). Det finns dock en gyllene medelväg mellan de två lägren: Segal talar om en, inte fullt så radikal, ståndpunkt (eller snarare samling av ståndpunkter) som han kallar för "two-factor theory". Anhängare av denna teori accepterar Putnams slutsatser att åtminstone några begrepp har innehåll som är 'wide' (eller "broad" som Segal säger). Men de hävdar också att *alla* begrepp även har *extensionsoberoende innehåll* som är 'narrow'. Den allmänna uppfattningen verkar här vara att detta innehåll består av bestämda beskrivningar eller, rättare sagt, de begrepp som motsvarar dem. Det är tydligen en vanlig uppfattning av bestämda beskrivningar att de är extensionsoberoende; de denoterar olika objekt i olika kontexter, medan själva *begreppet* om dem förblir detsamma. Allt enligt Segal, som skriver:

For example, "the present Queen of Denmark" actually denotes Queen Margaret. Counterfactually, if Margaret had had an elder sister, Ingrid, then "the present Queen of Denmark" would have denoted Ingrid. It is natural to think that the definite description would have had the same meaning and expressed the same concept in either case.²⁵

Denna tvåfaktors-teori tillåter oss då att urskilja två faktorer: objektberoende innehåll och extensionen. Man behöver inte vara internalist för att ansluta sig till denna teori; det finns externalister som förespråkar den, med tillägget att detta objektberoende innehåll då måste vara bestämt av *andra* externa faktorer (i exemplet ovan så skulle dom kunna hävda att komponenterna "Queen" och "Denmark" på något vis är bestämda av omgivningen). Den vanligaste versionen av tvåfaktors-teorin verkar dock vara en internalistisk sådan, en som Segal kallar för "middle position". Denna "two-factor, middle position"-teori (hädanefter kallad *TF/MP-teorin*) gör gällande att det extensionsoberoende innehållet är 'narrow'.

Denna teori passar in på min hypotes som identifierar innehåll_N med content_M och innehåll_W med content_C och content_D:

²⁵ Ibid. s.28

kontext (extensions)-oberoende ('narrow'):

[innehåll_N] = [content_M] = [bestämda beskrivningar + yttrandet självt]

kontext (extensions)-beroende ('wide'):

[innehåll_W] = [content_C + content_D]

Min analys av Putnams ostensiva definitioner gav ett innehåll_N av formen: [bestämda beskrivningar + yttrandet självt]. Denna förekomst av "yttrandet självt" kommer av att de yttranden jag analyserat har en indexikal struktur, dvs. de är reflexiva. Man skulle kunna tänka sig att innehåll_N hos icke-reflexiva yttranden saknar denna komponent. Vi erhåller då ett innehåll_N som endast består av bestämda beskrivningar vars begrepp ju verkar vara extensionsoberoende. Det verkar alltså som att en Perryansk analys av Putnams ostensiva definitioner leder fram till *TF/MP-teorin*, eller åtminstone indikerar att denna teori korrekt.

Men är den det? Vad finns det för argument? Segal för fram en del argument mot externalismen för att visa att vi behöver en teori som erkänner extensionsoberoende innehåll. Han menar att "tomma" termer (dvs. termer som saknar extension) utgör ett problem för externalismen. Kärnan i hans argumentation är det faktum att det finns många sort-termer (kind terms) som uttrycker ett begrepp men som saknar extension. Det finns inget i deras natur som hindrar att de är tomma; de kan vara tomma men ändå meningsfulla, menar han. Ett exempel som han anför är "flogiston"²⁶; en substans som vetenskapsmännen på 1600-talet trodde ingick i alla brännbara ämnen. Denna hypotes visade sig vara felaktig; i verkligheten fanns det ingen sådan substans. "Flogiston" var alltså en term som saknade extension. Trots det hade man (och har?) ett meningsfullt flogiston-begrepp; ett begrepp som spelade en viktig roll i den vetenskapliga utvecklingen under en kort tidsperiod. Andra exempel utgörs av sådana begrepp som ingår i övernaturlig tro; andar, spöken osv. Sådana begrepp spelar en stor roll i många människors liv, de är i högsta grad meningsfulla. Likväl saknar de extension.

²⁶ Ibid. ss.36-7

Segal har ett eget tvillingjordsexempel som bygger på denna övertygelse att extensionslösa begrepp kan vara meningsfulla²⁷: detta utspelar sig (liksom Putnams exempel) år 1750. Segal föreställer sig en beduin som rider i en jordisk öken. De har inget vatten och kan inte se något. Framför dem ligger några sanddynor, och de rider ditåt medan de yttrar: "det finns vatten bakom dynorna". Tvillingjorden vid den här tiden är mycket annorlunda än Jordan; det finns inget vatten där, och har aldrig funnits något. Det finns dock en bit öken som är exakt lik den beduinerna rider genom på Jordan. Genom en enorm kosmisk slump ("an extraordinary quantum accident") dyker det nu upp tvillingbeduiner i denna tvillingöken. Vi har alltså två exakt likadana situationer på Jordan och Tvillingjorden, en situation som involverar exakta dubbelgångare på ett exakt likadant område. Dessa tvillingbeduiner rider också mot sanddynorna medan de yttrar: "det finns vatten bakom dynorna". Frågan är nu: har dessa beduiner ett vattenbegrepp precis som de jordiska beduinerna? En externalist skulle troligtvis förneka det, och hävda att detta är omöjligt då tvillingbeduinerna aldrig varit i kontakt med vatten, och då inte har en historia under vilken de kunnat tillgodogöra sig ett vattenbegrepp. Segal hävdar att denna slutsats är felaktig, och menar att om vi bara antar att det finns en psykologisk förklaring bakom beduinernas beteende (vilket vi ju antar genom att säga att de är dubbelgångare till de jordiska beduinerna -då är ju även de psykologiska tillstånden likadana) så kan vi förklara deras beteende. Dom rider ju mot sanddynorna, och förklaringen till det är att dom vill hitta vatten; dom har alltså ett vattenbegrepp som ingår i den psykologiska förklaringen av deras handlande. Detta hindras inte av att deras vattenbegrepp saknar extension. Denna situation är analog med att vi kan finna psykologiska förklaringar till beteendet hos en person som är rädd för spöken, trots att den ingående termen "spöke" saknar extension. Denna person har inte kunnat skaffa sig ett spökbegrepp genom kontakt med spöken lika lite som tvillingbeduinerna har skaffat sig ett vattenbegrepp genom kontakt med vatten. Likväl är begreppen meningsfulla för dem.

Det verkar alltså som att det kan finnas ett meningsfullt innehåll_N, dvs. det verkar finnas kognitivt innehåll som är oberoende av omgivningen. Det går att framföra fler exempel för att visa detta; låt oss konstruera ett Perryliknande sådant: anta att det

²⁷ Ibid. ss.52-4

knackar på dörren och jag yttrar: "kom in", med vilket jag menar något i stil med: "adressaten för detta yttrande kan komma in". Jag kan förstå meningen hos detta yttrande utan känna till vem adressaten är. Personen som designeras av "adressaten för detta yttrande" bestäms av fakta i världen (det behöver inte ens finnas någon adressat, jag kanske misstog mig när jag trodde att jag hörde en knackning). Yttrandet har alltså ett innehåll_W som jag inte känner till, och inte behöver känna till för att förstå det. För att förstå yttrandet räcker det med att jag känner till innehåll_N, som är oberoende av fakta i världen.

Det finns fler filosofer som håller med om att man inte behöver känna till de ingående termernas extension för att förstå ett yttrande:

John Searle skriver i sin bok *Intentionality*:

The theory that intension determines extension is the theory that intensions set certain conditions which anything has to meet in order to be part of the extension of the relevant intension. But that condition is satisfied by Putnam's example: the indexical definition of water has an Intentional content, that is, it sets certain conditions which any potential sample has to meet if it is to be part of the extension of "water", in exactly the same sense that the expression "The murderer of Brown" sets certain conditions which any potential candidate has to meet if he or she is to be the extension of "The murderer of Brown". But in both cases, it is a matter of fact about the world whether or not some existing entities satisfy the Intentional content.²⁸

Searles 'Intentional content' (som helt och hållet är ett mentalt fenomen) anger alltså villkor som omgivningen satisfierar (eller inte satisfierar). Detta verkar likna vårt innehåll_N, som ju också upprättar sanningsvillkor som fylls i av kontexten. Det verkar alltså som att Searle håller med om att det finns innehåll som är 'narrow' vid sidan av det innehåll som är 'wide'. För att känna detta innehåll_N behöver vi inte känna till extensionen hos de ingående termerna, exempelvis då vi (i Searles exempel) förstår satsen "Browns mördare" utan att känna till extensionen för "Brown", eller då vi (i mitt exempel) inte vet vem som knackar på dörren.

²⁸ Searle, *Intentionality*, s.206

Felix Larsson talar också om dessa saker i sin bok *Intentional Objects*. Han ansluter sig till en meningsuppfattning som han kallar "the Common View", och som innebär att förståelse av ett uttryck är kännedom om dess mening. Om man då likställer mening med referens, så erhåller man ett krav på kännedom av referens för förståelse av uttryck. Detta anser han vara inkorrekt, och skriver:

"This have been a great year for Emma Igelström", you read in the newspaper. Even though you may never have heard of Igelström, you will have no problem at understanding the sentence. In a sense, I think, you even got its truth conditions: it is true if and only if that year was a great one for Emma Igelström. Surely you understood that, whether or not you know who Igelström is or what year it was?

So, apparently, knowing the reference of a name is not necessary to understand sentences containing that name.²⁹

En annan som diskuterar Putnams teorier är Åsa Maria Wikforss. I sin essä "Social Externalism and Conceptual Errors" analyserar hon de problem som putnams teorier ställer en individualist³⁰ inför. Hon menar att ett accepterande av Putnams kommunitaristiska teorier (att meningen hos termer bestäms av den lingvistiska gemenskapen³¹) leder till att individualister måste definiera tankeinhållet "narrowly" och ipso facto kapa den traditionella länken mellan tankeinhåll och sanningsvillkor. Är dom inte villiga att göra detta, om dom förnekar Putnams slutsatser, så blir följden en värld där våra begrepp inte är enhetliga. Med hennes ord:

Individualists therefore seem faced with a dilemma: they can give up on reference, thereby compromising their individualism; or they can reject the communitarian conclusions and accept conceptual and referential fragmentation.³²

Syftet med hennes essä är att visa att denna slutsats inte är nödvändig. Hon menar att det är möjligt att förneka Putnams kommunitarism utan att behöva acceptera begreppslig/referentiell fragmentering. Min poäng är nu att om vi accepterar *TF/MP-teorin* så är det inte nödvändigt att, som Wikforss uttrycker det, kapa banden mellan

²⁹ Larsson, *Intentional Objects*, ss.140-1

³⁰ I hennes språkbruk är en "individualist" en person som anser att meningen finns i våra huvuden, och inte i omgivningen.

³¹ Det är detta synsätt som utvecklar ur hans "hypotes om lingvistisk arbetsfördelning".

³² Wikforss, "Social Externalism and Conceptual Errors" i *The Philosophical Quarterly*, s.218

innehåll och sanningsvillkor. *TF/MP-teorin* ger oss ju ett innehåll som är 'narrow' *samtidigt* som den inkluderar sanningsvillkor (i form av bestämda beskrivningar). Länken mellan tankeinnehåll och sanningsvillkor bibehålles således. Man kan då acceptera Putnams slutsatser om mening såsom bestämd av den lingvistiska gemenskapen så länge man har klart för sig att den mening han talar om tillhör innehåll_w.

Sammanfattning och slutsats

Som ett led i analysen av meningsbegreppet använder Putnam sig av de indexikala strukturer som uppkommer vid ostensiva meningsdefinitioner. Det jag har gjort i denna uppsats är att använda Perrys teori om indexikaler på Putnams analys. Det visade sig att en sådan Perryansk analys av Putnam ledde mig fram till (vad jag kallar) *TF/MP-teorin*, dvs. en teori som erkänner extensionsberoende innehåll vid sidan av det extensionsberoende (motsvarande 'narrow' respektive 'wide'). Jag undersökte sedan kortfattat några argument för denna teori, och fann att den verkar rimlig. Det finns naturligtvis mycket mer att säga om detta, och jag har inte analyserat denna teori tillräckligt ingående för att kunna dra några definitiva slutsatser varken för eller emot. Detta var inte heller syftet med denna uppsats. Syftet var att se var man hamnar om man applicerar Perrys teorier på Putnam, och min slutsats är att resultatet av en sådan analys är *TF/MP-teorin*. En tolkning av Putnam utifrån denna teori blir då att han har rätt i sin slutsats att mening är beroende av omgivningen, *vad gäller den mening som kan tillskrivas innehåll_w*. Faktum är ju att även Putnam på sätt och vis talar om mening tillhörande innehåll_N, i form av de stereotyper som utgör våra begrepp. Skillnaden är att han anser att denna stereotyp *tillsammans* med extensionen utgör meningen. På så vis erhåller han ett meningsbegrepp som är bestämt av omgivningen. Så fungerar inte *TF/MP-teorin*, då den säger att innehåll_w bestäms av omgivningen medan innehåll_N är oberoende av densamma. Om vi accepterar denna teori så får vi alltså en uppdelning av innehållet (och då även av meningen hos våra ord) i en "inre" och en "yttre" komponent (en 'narrow' och en 'wide'). Man skulle då kunna säga att meningen finns "delvis i huvudet", "delvis utanför", och det verkar förenklat att som Putnam säga: "meaning ain't in the head". Allt beror på vilken slags mening man talar om.

Källor

Chalmers, David J.: "Content", ss.473-8 i David J. Chalmers (Utg.), *philosophy of mind: classical and contemporary readings*, Oxford University Press, Oxford 2002

Larsson, Felix: *Intentional Objects*, Kompendiet, Göteborg 2003

Perry, John: *Reference and Reflexivity*, CSLI Publications, California 2001

Putnam, Hilary: "The meaning of 'meaning'", ss.581-96 i David J. Chalmers (Utg.), *philosophy of mind: classical and contemporary readings*, Oxford University Press, Oxford 2002

Searle, John R.: *Intentionality*, Cambridge University Press, Cambridge 1983

Segal, Gabriel M. A.: *A Slim Book about Narrow Content*, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, Massachusetts 2000